

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 2PP/145/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014516
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mário Pohorelský
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122014516.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom Mgr. Máriom Pohorelským v konaní o návrhu odsúdeného: T. P., nar. XX.XX.XXXX v Z., bytom J. XXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, postupom podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí 18. októbra 2022

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona návrh odsúdeného T. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, z 22.08.2022 na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 4T/28/20217-167 z 20. apríla 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2To/37/2017-268 z 29. júna 2017 podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona vo výmere 7 (sedem) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia zamietá.

odôvodnenie:

Súdu bol 22.08.2022 doručený návrh odsúdeného na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V návrhu okrem iného uviedol, že 19.08.2021 mu tunajší súd zamietol jeho poslednú žiadosť o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Po roku sú opäť splnené všetky zákonné podmienky na jeho podmienenečné prepustenie.

Na verejnom zasadnutí konanom 18. októbra 2022 súd vylúchol odsúdeného a oboznámil s listinnými dôkazmi - hodnotením odsúdeného vypracovaným riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (č.l. 11), skráteným výpisom klienta (č.l. 12 obojstranne), odpisom registra trestov (č.l. 7), odpoveďou na lustráciu v rezorte Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (č.l. 10 obojstranne), rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 4T/28/2017-167 z 20. apríla 2017 (č.l. 23-28) a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2To/37/2017-268 z 29. júna 2017 (č.l. 29-33).

Odsúdený počas svojho výsluchu uviedol, že by v prípade podmienenečného prepustenia išiel bývať k rodičom, prácu zatiaľ nemá, pretože nemá platné osvedčenia na výkon tejto práce. S odstupom času vie, že by sa v rôznych situáciách zachoval inak. Preberá na seba zodpovednosť za množstvo napätých manželských situácií, ktorými si ubližovali, najviac ich dcéram. Ku skutku sa nepriznáva z dôvodu, aby nebola zmarená možnosť prijatia obnovy konania v jeho prospech súdom. Z tohto dôvodu ako je zrejmé aj z hodnotenia ústavu je riaditeľom ústavu doporučený na prepustenie iba s dohľadom. Avšak to, že sa ku skutku nepriznáva, je započítané už vo výške trestu rozsudku tak okresného ako aj Krajského súdu v Trenčíne. Nutnosť doznaná sa ku skutku odsúdeného na to, aby bol podmienenečne prepustený, sa však nenachádza medzi podmienkami v Trestnom zákone ani Trestnom poriadku ani v medzinárodných zmluvách či dohovoroch. Ak by takúto podmienku zákonodarca vyžadoval, priamo by ju zanesol do § 66 ods. 1 Trestného zákona.

Z hodnotenia riaditeľa ústavu vyplynulo, že odsúdený bol 11.07.2017 premiestnený do tunajšieho ústavu na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „C“, na základe plnenia stanovených cieľov programu zaobchádzania bol 06.12.2017 umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, 03.04.2019 bol umiestnený na oddiel špecializovaného zaobchádzania za účelom výkonu súdom nariadeného ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou a po absolvovaní ochranného liečenia bol 17.07.2019 opätovne umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Správanie a vystupovanie počas výkonu väzby ako aj počas krátkeho výkonu trestu odňatia slobody v prechádzajúcom ústave (Ilava, poznámka samosudcu) bolo na požadovanej úrovni. Negatívne poznatky evidované neboli, svoje povinnosti si riadne plnil v zmysle interných predpisov, disciplinárne riešený nebol. V tunajšom ústave je správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni, slušné a bezproblémové. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje a plní. V osobných veciach si udržiava požadovaný poriadok. Chodí ustrojený a upravený v zmysle platných interných predpisov. Z radov odsúdených nezastával žiadnu funkciu. Je vedený k zaujatiu kritického postoja k spáchanej trestnej činnosti. Spáchaný trestný čin popiera a vinu si nepriznáva. Možno konštatovať, že má nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Doposiaľ bol štyrikrát disciplinárne odmenený, naposledy 28.02.2022 mimoriadnym povolením návštevy za riadne plnenie pracovných povinností. Disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas trávi sledovaním televízneho vysielania, čítaním dostupnej literatúry, počúvaním rádia a hraním spoločenských hier s inými odsúdenými. Zo športových aktivít preferuje hranie stolného tenisu. Bol členom stolnotenisovej krúžkovej činnosti. Možnosť chodiť na vychádzky využíva občasne. Do oddielových aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa aktívne zapája. Svoj voľný čas sa snaží tráviť zmysluplne. Pracovne zaradený bol na rôznych pracoviskách podľa potrieb ústavu (P. X, D. Z., G.-Y., X. W.), naposledy od 04.05.2021 zaradený na nestrážené pracovisko mimo ústav s voľným pohybom - N. W., kde pracuje doposiaľ. Pracovná morálka bola vždy hodnotená kladne, o prácu záujem prejavuje, bezpečnosť ochrany zdravia pri práci dodržiava. Podľa potreby je tiež na oddiele zapájaný do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov oddielu. K zadaným úlohám vždy pristupuje zodpovedne. Je rozvedený, má tri deti. Vyživovaciu povinnosť si nahlásil a riadne si ju plní. Kontakt všetkými dostupnými formami udržiava s rodičmi, súrodencami, švagrom a s dvomi dcérami. Bol zaradený do skupinových foriem práce počas výkonu súdom nariadeného ochranného liečenia. Bol vedený k tvorbe kritického náhľadu na vlastnú závislosť a na doterajší spôsob života. Bol motivovaný k abstinencii. Taktiež mu je venovaný individuálny prístup so zameraním na preberanie zodpovednosti za svoje konanie, zvyšovanie jeho sebakritického náhľadu a rozvíjanie kritického postoja k trestnej činnosti. V zmysle uvedeného možno konštatovať, že odsúdený čiastočne plní stanovené ciele programu zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Trestná minulosť odsúdeného, vid' odpis registra trestov. V súčasnosti nie je v dostupnej dokumentácii voči odsúdenému evidované žiadne trestné stíhanie. Dňa 19.08.2021 sa konalo verejné zasadnutie na Okresnom súde Trnava vo veci rozhodovania o podmienčnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, na ktorom bol odsúdený neprepustený. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie a odporučil ho podmienčne prepustiť s dohľadom.

Zo skráteného výpisu klienta vyplynulo, že odsúdený nastúpil 29.06.2017 do výkonu trestu odňatia slobody vo výmere sedem rokov uloženého rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/28/2017 z 20.04.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/37/2017 z 29.06.2017 za zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Do výkonu trestu bola započítaná doba väzby od 31.10.2016 do 29.06.2017. O prepustení odsúdeného z ochranného ambulantného protialkoholického liečenia rozhodol tunajší súd uznesením sp. zn. 3Nt/55/2019 z 28.05.2019. Predpokladaný koniec trestu je 31.10.2023. Dve tretiny z uloženého trestu odsúdený vykonal 30.06.2021. Uznesením sp. zn. 8PP/53/2021 z 19.08.2021 tunajší súd návrh odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. U odsúdeného ide o prvé odsúdenie a prvý výkon trestu odňatia slobody.

Z odpisu registra trestov a pripojených rozsudkov Okresného súdu Trenčín a Krajského súdu v Trenčíne vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný a za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b)

Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Odpoveď na lustráciu v rezorte Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky potvrdila právoplatne skončené trestné stíhanie vedené voči odsúdenému rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/28/2017 z 20.04.2017, právoplatným 29.06.2017.

Zo skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/28/2017-167 z 20. apríla 2017 vyplynulo, že odsúdený (1) 31.10.2016 v čase približne o 20:00 hod. vnikol do rodinného domu číslo XXX v K. J., ktorého majiteľom je H. Š., takým spôsobom, že potom čo zvonil pri vchodových dverách a tieto mu nikto neotváral aj napriek tomu, že mal vedomosť, že v dome sú osoby a bolo mu nimi dané najavo, že ho nechcú vpustiť do domu, vchodové dvere vykopol nohou v oblasti zámku a vošiel do rodinného domu, kde zotrval po dobu približne tridsať minút, napriek nesúhlasu jeho majiteľa, (2) približne od roku 2008 do októbra roku 2016 na adrese J. číslo XXX svoju manželku J. P. fyzicky napádal aj pod vplyvom použitia alkoholických nápojov, takým spôsobom, že ju viackrát bil päsťami, sácal, škrtil a udieral jej hlavu o stenu, ďalej sa jej vyhrážal tým spôsobom, že ju zabije, zaškrtil, vyhodí z balkóna, že bude visieť za vlasy a že ju rozreže a pošle naspäť rodičom po častiach, svojím agresívnym správaním poškodenej spôsoboval stres a strach, kde uvedené dlhodobé konanie odsúdeného vyvolalo u poškodenej rozvinutý syndróm týranej ženy.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava navrhol žiadosť odsúdeného na podmienene prepustenie zamietnuť. Trestný zákon stanovuje podmienky podmienene prepustenia, avšak každý odsúdený po ich splnení nemá automaticky nárok na podmienene prepustenie. Potrebné je zohľadniť nielen dosiahnuté odmeny vo výkone trestu, ale práve nekritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, ktorú si odsúdený nepriznáva a bagatelizuje ju. Z uvedeného dôvodu iba čiastočne spĺňa podmienky na podmienene prepustenie.

Odsúdený pred vyhlásením uznesenia uviedol, že „žiadam naďalej o podmienene prepustenie. Pani prokurátorka asi nepochopila, čo som tu hovoril. O dôvode prečo sa nepriznávam ku skutku, pretože hovorí, že bagatelizujem“.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienene prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 415 ods. 4 Trestného poriadku o návrhu podľa odsekov 1 až 3 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmienene prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Na základe vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí súd dospel k záveru, že u odsúdeného neboli splnené všetky zákonné podmienky na podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Trestný zákon upravuje tri podmienky, ktoré musia byť splnené súčasne. Prvou podmienkou je, že odsúdený vykonal pomernú časť z trestu odňatia slobody alebo postupne uložených trestov odňatia slobody v závislosti od druhu spáchaného trestného činu - prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin (formálna podmienka). Druhou podmienkou je, že odsúdený svojím správaním počas výkonu trestu

odňatia slobody preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka). Treťou podmienkou je, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia povedie na slobode riadny život (druhá materiálna podmienka).

Formálna podmienka bola u odsúdeného splnená 30.06.2021. Od zamietnutia predchádzajúceho návrhu odsúdeného 19.08.2021 uplynul viac ako jeden rok.

Prvá materiálna podmienka bola u odsúdeného splnená len čiastočne. Z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu vyplynulo, že jeho správanie a vystupovanie je počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody na požadovanej úrovni, slušné a bezproblémové, bol štyrikrát disciplinárne odmenený, nebol ani raz disciplinárne potrestaný, dodržiava časový rozvrh dňa, rešpektuje a plní príkazy a nariadenia príslušníkov, je pracovne zaradený, jeho pracovná morálka je hodnotená kladne, plní si vyživovaciu povinnosť, voľný čas využíva zmysluplne, aktívne sa zapája do aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti, absolvoval súdom nariadené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, udržiava kontakt všetkými dostupnými formami s rodičmi, súrodencami, švagrom a dvomi dcérami, avšak aj keď je v rámci nastaveného programu zaobchádzania vedený okrem iného k zvyšovaniu sebakritického náhľadu a rozvíjaniu kritického postoja k spáchanej trestnej činnosti, tak k tomuto doposiaľ nedošlo, čo potvrdil aj obsah výsluchu odsúdeného na verejnom zasadnutí. Odsúdený teda plnil program zaobchádzania iba čiastočne. Program zaobchádzania upravuje osobitný zákon o výkone trestu odňatia slobody. Program zaobchádzania je nastavovaný individuálne pre každého odsúdeného. Jednou z jeho zložiek je aj to, že odsúdený zaujme kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti. Účelom uloženého trestu v rámci trestného konania je páchatel'a tak potrestať, ale aj sa minimálne pokúsiť o jeho nápravu. Je na mieste otázka aká náprava u páchatel'a môže nastať, keď vnútorne nie je stotožnený s právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím súdu ani po piatich rokoch. Odhliadnuc od toho, či odsúdený podal návrh na obnovu konania, trestná vec vedená na Okresnom súde Trenčín pod spisovou značkou 4T/28/2017 je päť rokov právoplatne skončená a odsúdený i naďalej vo vzťahu k bodu 2 skutkovej vety, podľa ktorej mala byť bývalá manželka odsúdeného deväť rokov vystavovaná aj fyzickým útokom zo strany odsúdeného (jednotlivé formy boli popísané v skutkovej vete). Pokiaľ má odsúdený na vec taký náhľad, že medzi ním a poškodenou boli nezhody a berie zodpovednosť za nezhody na seba, ktoré sa mohli riešiť pokojnejšie, je evidentné, že vnútorne nie je doposiaľ stotožnený s tým, čo mu bolo kladené vinu a za čo bol právoplatne odsúdený. Pri ukladaní trestu odňatia slobody bol zohľadnený jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti, avšak postoj odsúdeného musí byť vzatý do úvahy i pri rozhodovaní o jeho návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ z vykonaného dokazovania vyplynulo, že u odsúdeného neboli splnené všetky predpoklady v rámci prvej materiálnej podmienky, potom súd nemohol vyhodnotiť prvú materiálnu podmienku za úplne splnenú. Odsúdený je stále toho názoru, že bod 2 skutkovej vety právoplatného rozsudku Okresného súdu Trenčín nie je pravdivý, teda že nedošlo k tomu, čo je v tomto bode uvedené.

Nekritický postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti má za následok, že druhú materiálnu podmienku u neho nemožno považovať za splnenú. Žiadna z objektívne zistiteľných a overiteľných skutočností nedáva dostatočnú záruku, že by odsúdený v prípade podmiennečného prepustenia nepokračoval v páchaní trestnej činnosti. Odsúdený sa dopustil závažnej trestnej činnosti násilnej povahy vo vzťahu k jemu blízkej osobe a i po piatich rokoch od právoplatného skončenia trestného konania si celú záležitosť vysvetľuje po svojom. Nemožno vylúčiť, že v prípade spáchania akejkoľvek protiprávnej činnosti na slobody by ju odsúdený vysvetľoval svojím pohľadom a svojou verziou. Tvrdenie odsúdeného o zotrvaní v svojom postoji pre zamedzenie zmarenia úspechu návrhu na povolenie obnovy konania súd vyhodnotil ako zámienku pre nemennosť jeho postoja a nekritickosť k spáchanej trestnej činnosti. Na tomto mieste je vhodné doplniť, že znenie ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona nevylučuje, práve naopak podľa ustálenej praxe slovenských súdov, sa pri vyhodnocovaní splnenia materiálnych podmienok prihliada aj na postoj odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti, ktorý zaujal buď ešte počas trestného konania alebo počas výkonu trestu odňatia slobody. Pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie bolo prihliadnuté aj na povahu spáchanej trestnej činnosti a v nadväznosti aj na postoj odsúdeného, ktorý i po piatich rokoch od právoplatného skončenia trestného konania diametrálne odlišne nahliada na to, k čomu dochádzalo v rokoch 2008 až 2016 v spoločnej domácnosti s poškodenou. Okresný súd Trenčín i Krajský súd v Trenčíne zhodne posúdili, že nešlo len o manželské nezhody, ale o pokračujúci zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona.

Všetky tieto úvahy viedli súd k tomu, že z dôvodu nesplnenia všetkých zákonných podmienok návrh odsúdeného z 22.08.2022 na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť v lehote troch pracovných dní od jeho oznámenia Okresnému súdu Trnava. Sťažnosť má odkladný účinok. O sťažnosti rozhodne Krajský súd v Trnave.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.